

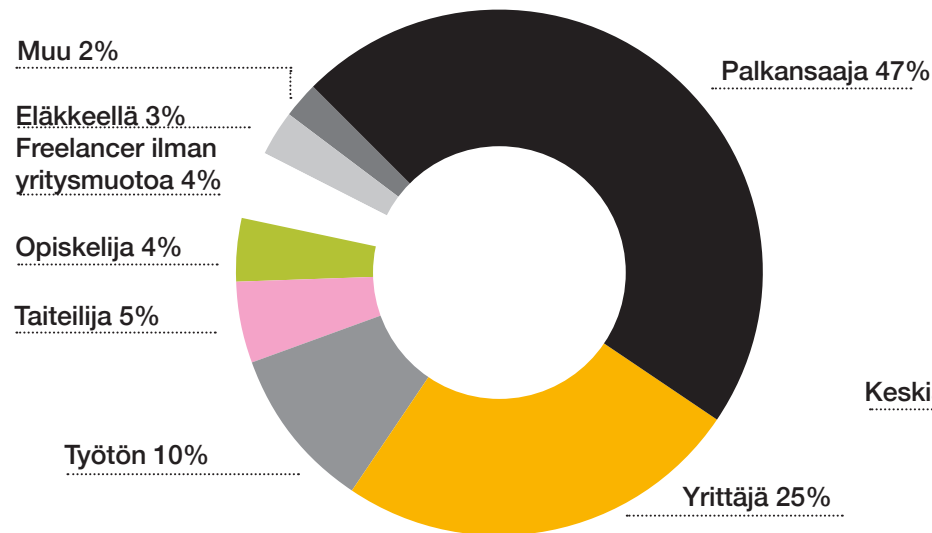
Muotoilijan työmarkkinat

palkkaus, työaika ja työhyvinvointi
palkansaajat, yrittäjät ja freelancerit

Suunnittelu- ja tutkimuspalvelut Pekka Lith

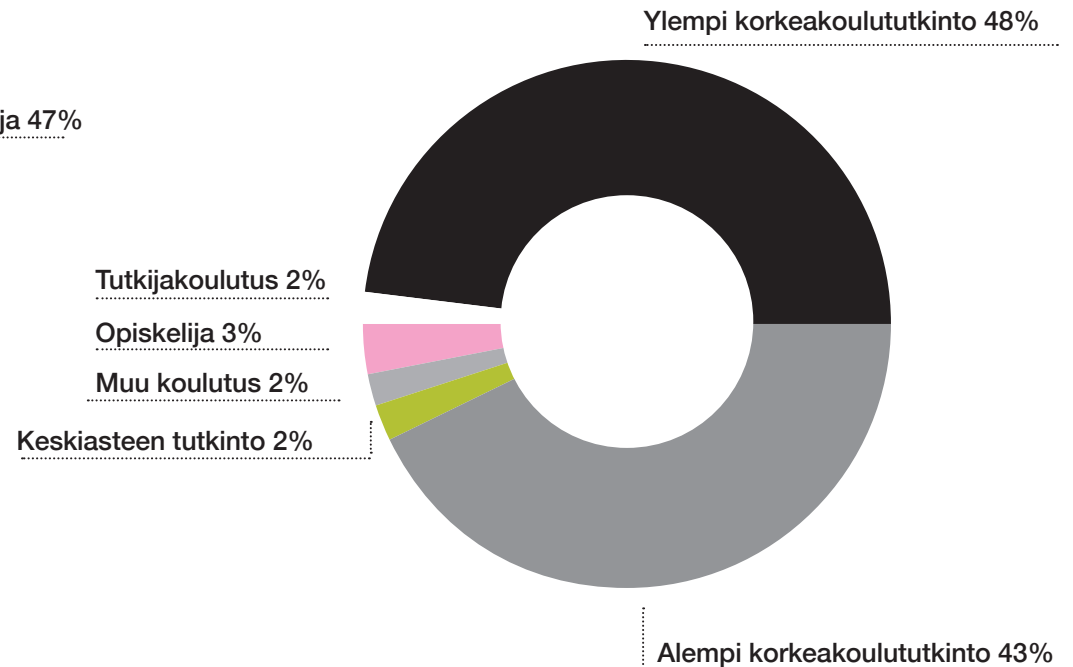
Kyselyyn vastanneiden profiili

Vastaajien taustatietoja

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

Koulutustausta

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Miten tutkimus tehtiin? Muotoilualan 2021 työmarkkinakysely toteutettiin Webropol-kyselytyökalulla Ornamon jäsenkunnalle marras-joulukuussa 2020. Kyselyyn vastasi yhteensä 370 muotoilualan ammattilaista, joista päätoimisina palkansaajina toimi 175 henkilöä ja yrittäjinä 106 henkilöä. Selvityksen toteutti tutkija Pekka Lith.

Ornamoon kyselyyn vastanneet ammattinimikkeittäin loppuvuonna 2020

Sisustusarkkitehti 26%

Muotoilija 20%

Taiteilija 11%

Teollinen muotoilija 8%

Tekstiilisuunnittelija 5%

Muu 5%

Vaaketussuunnittelija 4%

Palvelumuotoilija 4%

Opettaja 3%

Digitaalinen suunnittelija 2%

Graafinen suunnittelija 2%

Muotoilujohtaja 2%

Muu johtaja 2%

Korualan suunnittelija 1%

Keraamikko 1%

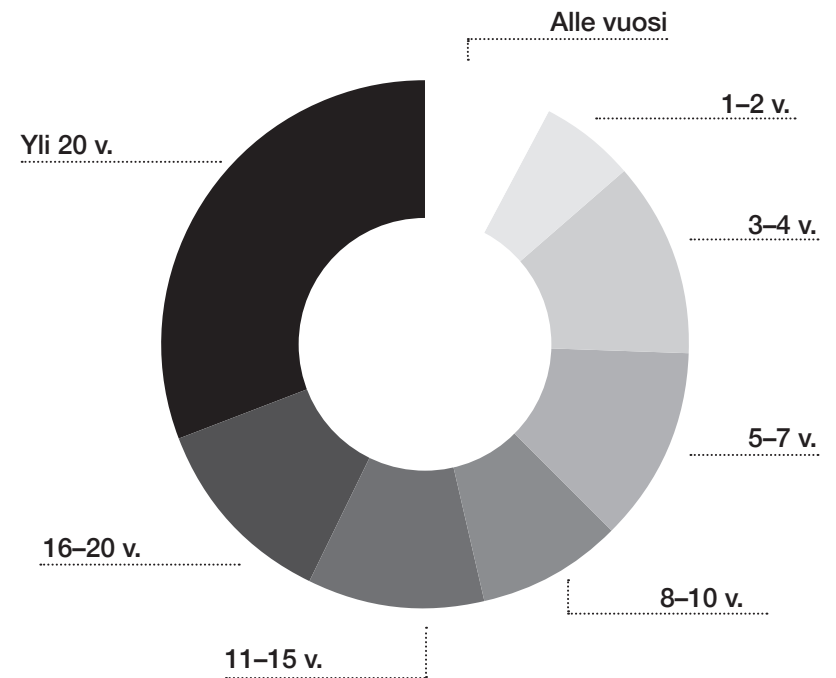
Tutkija 1%

Sisustussuunnittelija 1%

Strateginen muotoilija 1%

Kalustesuunnittelija 0%

Työuran pituus

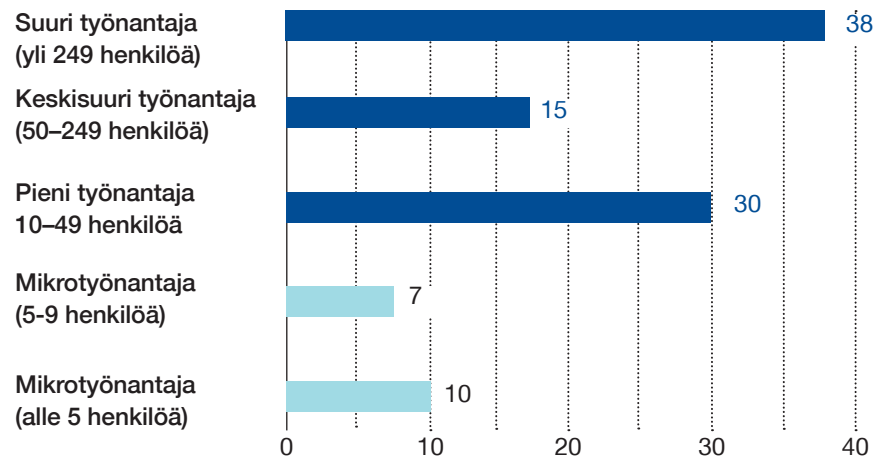
Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Palkansaajat

Työnantajan päätoimiala

Ornamon kyselyyn vastanneiden palkansaajien työnantajat kokoluokittain vuonna 2020, prosenttia vastanneista

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

79%
*palkansaajista
työskentelee
vakituksessa
työsuhteessa*

© ORNAMO RY

Muotoilijat työskentelevät eri toimialoilla

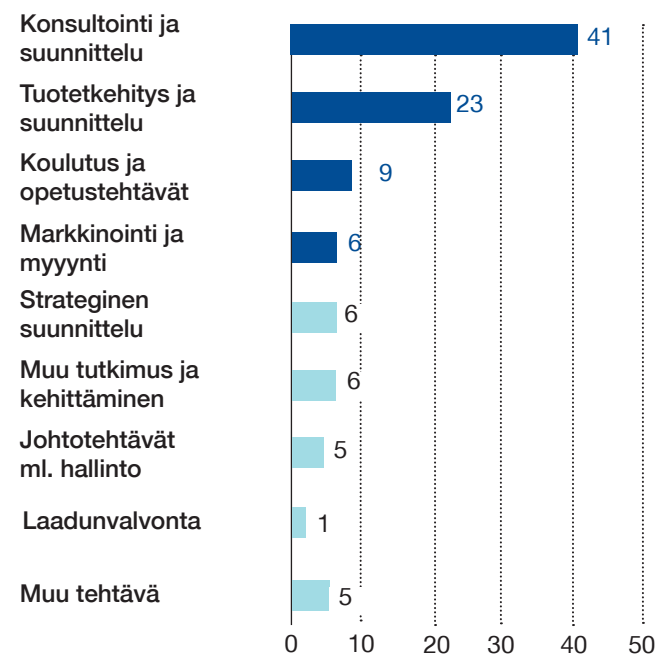
Muotoilijat ovat luovan suunnittelun erikoisosaajia, jotka työskentelevät laaja-alaisesti eri toimialoilla, mm. teknologiateollisuudessa, insinööri- ja arkkitehtitoimistoissa, julkishallinnossa ja muotoilualan suunnittelupalvelua tarjoavissa yrityksissä. Suuri osa työmarkkinakyselyn vastaajista työskentelee suurissa yrityksissä.

Työnantajan päätoimiala

	n.	%
Insinööri- ja arkkitehtitoimisto	35	19,55%
Sisustusarkkitehtitoimisto	22	12,29%
Muu toimiala, mikä?	21	11,73%
Koulutus, yliopistot ja ammattikorkeakoulut	20	11,17%
Julkinen hallinto (valtio- ja kunta-ala)	17	9,5%
Ohjelmisto- ja tietopalveluala, telviestintä	12	6,7%
Teknologiäteollisuus, sähkö- ja elektroniikkateollisuus, konepajateollisuus, kulkuneuvojen valmistus	10	5,59%
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus	9	5,03%
Kiinteistö- ja rakennusala	9	5,03%
Tukku- ja vähittäiskauppa	9	5,03%
Muotoilun palveluyritys (teollinen tai graafinen muotoilu ym.)	9	5,03%
Huonekaluteollisuus	8	4,47%
Mainos- ja markkinointialan yritys	5	2,79%
Pakkausteollisuus	4	2,23%
Muu teollinen valmistus	3	1,68
Taiteet, kulttuuri ja viihde (museot ja muut taidelaitokset ym.)	3	1,68%
Finanssiala (rahoitus- ja vakuutusala)	3	1,68%
Liikkeenjohdon konsultointi	3	1,68%
Taideteollisuus, lasi, keramiikka, puu	3	1,68%
Taideteoll. korut ja kultasepäntuotteet	1	0,56%
Graafinen tuotanto (teollisuus)	1	0,56%
Metsäteollisuus	0	0%
Metallituotteiden valmistus	0	0%
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	0	0%

Toimenkuva

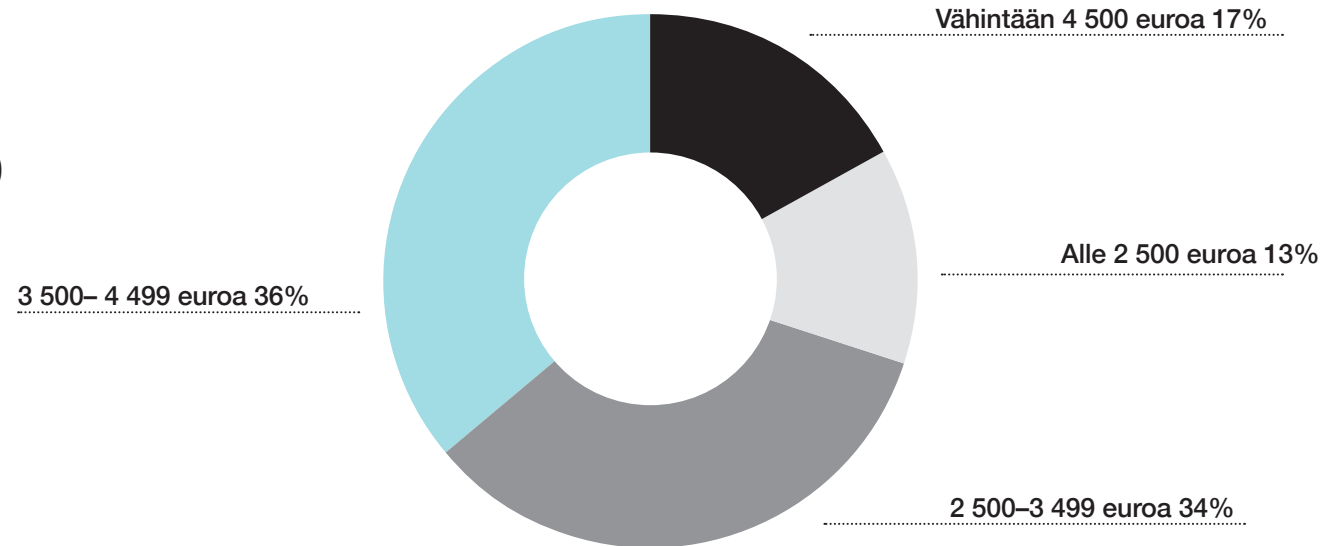
Ornamon kyselyyn vastanneiden palkansaajien toimenkuva loppuvuonna 2020, prosenttia vastanneista

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

Palkkaus

**Tuloluokat
keskimääräisten
kuukausiansioiden
mukaan
loppuvuodesta 2020**

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Palkkataso nousussa, tyytymättömyys omaan ansiotasoon suurta

Kyselyyn vastanneiden muotoilualan ammattilaisten kokonaisansioiden keskiarvo oli noin 3 550 euroa ja mediaani 3 500 euroa kuukaudessa vuonna 2020. Edellisestä vuodesta keskipalkat nousivat noin 50–100 eurolla. Kuukausipalkat ovat muotoilijoilla hieman paremmat kuin Suomessa alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden palkansaajien kuukausiansiot. Ornamon kyselyyn vastanneista täysin tyytyväisiä palkkaansa oli 46 prosenttia.

Palkoissa pientä nousua

Muotoilualan ammattilaisten kokonaisansioiden keskiarvo kuukaudessa

3 550€

Muotoilualan ammattilaisten Kokonaisansioiden mediaani kuukaudessa

3 500€

Etätyöskentely lisääntyi

52%

Yrittäjien tuntihintalaskutus on lavea

42 prosenttia vastaajista laskuttaa vähintään

80€

23 prosenttia vastaajista laskuttaa vähintään

60–79€

35 prosenttia laskuttaa alle

60€

Työn arvo jää työnantajalle

- Vain 30% palkansaajista on sopinut immateriaali-oikeuksista työsopimuksessa työnantajan kanssa.

- Kilpailukiellosta on sovittu vain alle 40% työsopimuksista.

Korona mullisti työelämän

Koronakriisin vaikutukset työpaikoilla syksy 2020–kevät 2020, prosenttia vastanneista palkansaajista

	Irtisanomiset %	Lomautukset %	Työtehtävien muutokset %	Etätöön käyttöönotto/ laajentaminen %	Uusien sähköisten työtapojen käyttöönotto %
On tehty	17,1	32,0	14,9	83,4	74,3
Todennäköistä	4,0	3,4	10,3	6,3	11,4
Mahdollista	14,3	12,0	29,7	3,4	4,0
Epätodennäköistä	28,0	24,0	19,4	2,3	4,0
Ei toteudu	26,9	17,7	13,7	4,6	3,4
En osaa sanoa	9,7	10,9	12,0	0,6	2,9
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,6	100,0

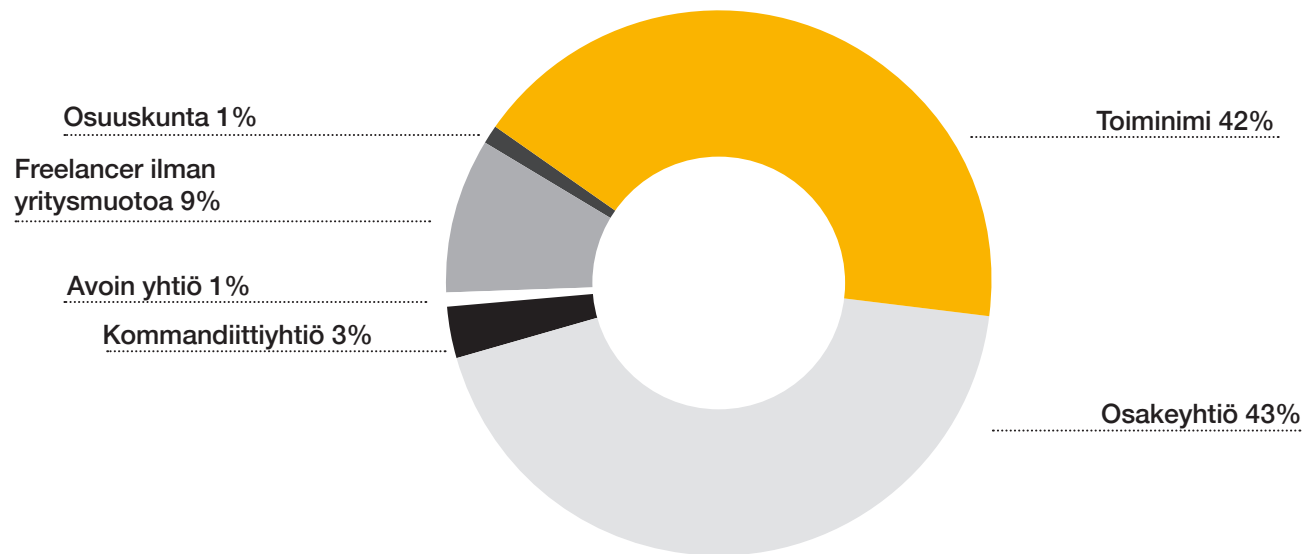
Lähteet: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Palkansaajat luottavat tulevaisuuteen

Koronapandemia vei muotoilijatkin etätöihin. Työn teon muutoksesta ja yleisestä epävarmuudesta huolimatta palkansaajat luottavat tulevaisuuteen, sillä yli 80 prosenttia alan palkansaajista piti työpaikkansa säilymistä täysin tai melko varmana. Luottamusta omaan tilanteeseen osoittaa se, että yli 70 prosenttia palkansaajista uskoo, että omaa ammattia ja työkokemusta vastaavan työn saanti on helppoa työttömyyden kohdatessa. Työpaikkansa säilyttäneet palkansaajat näkevät alansa optimistisena pandemiatilanteesta huolimatta.

Yrittäjien profiili

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Pienet yritykset

Muotoilualan yritykset ovat pieniä ja ketteriä. Muotoilubisneksen parissa toimivat yritykset toimivat suoraan kuluttajabisneksessä. Usein yritykset myös myyvät suunnittelupalveluaan eri asiakastoimialoille kaupanalasta kiinteistö -ja rakennusalalle, teollisuuteen tai muille suunnittelualoille. Suuri osa vastanneista yrityksistä oli toiminnaltaan pieniä, ja vain 68 prosenttia heistä toimi yrittäjänä päätoimisesti. Liikevaihto kohosi 50 000 euroon vuodessa vain 35 prosentissa yrityksissä.

Yrittäjien YEL-vakuutukset

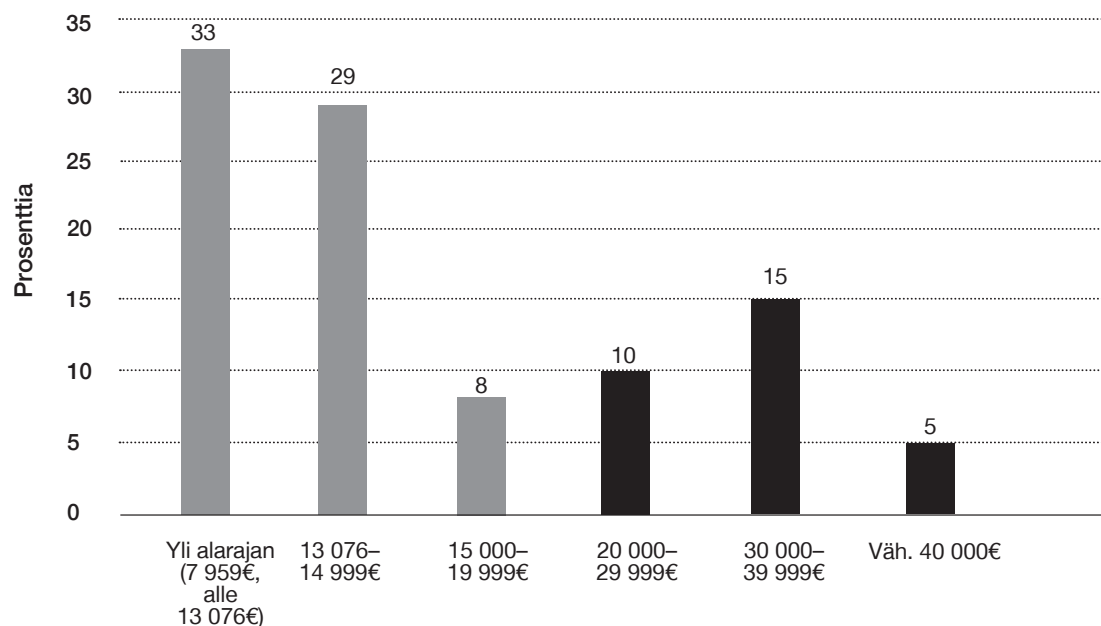
75%

*vastanneista
yrittäjistä oli
YEL-vakuuttamisen
piirissä*

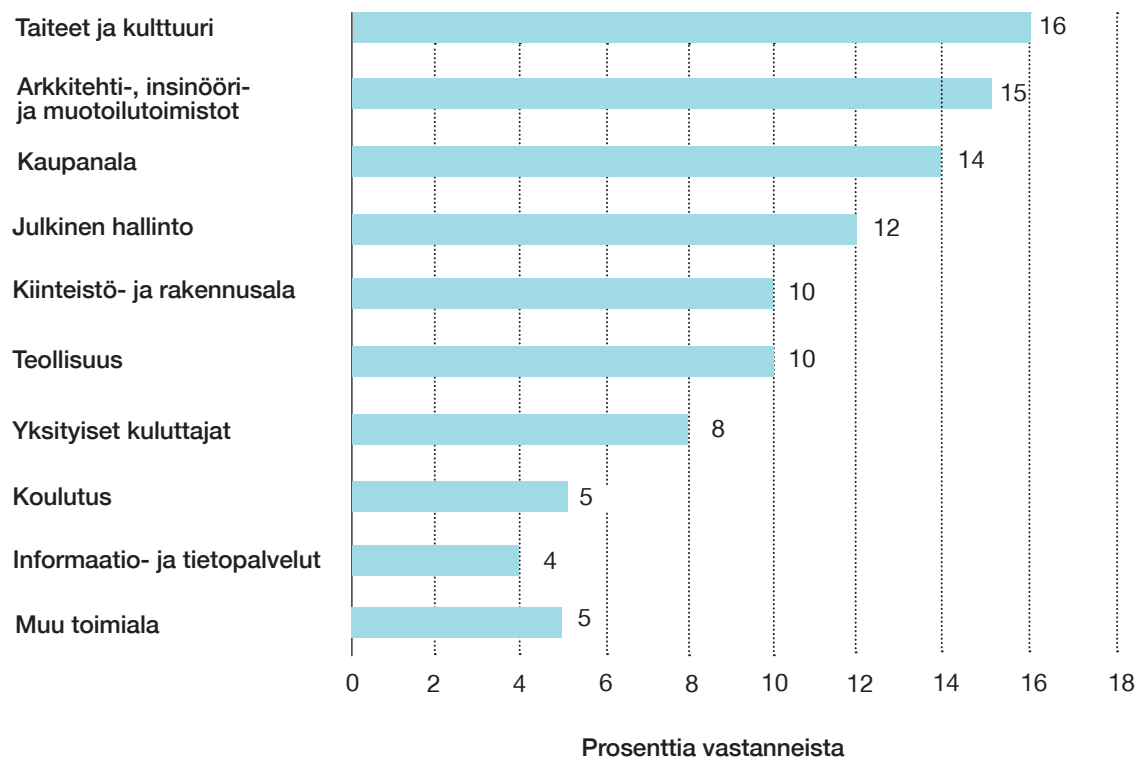
26%

*vastanneista
yrittäjistä oli
vakuuttamisen
ulkopuolella*

Yrittäjien ilmoittamat YEL-vakuutusmaksun pohjan olevan
työtulot 2020, prosenttia vastanneista

Muotoilualan yritysten tärkeimmät toimialat 2020, prosenttia vastanneista (Huom! Asiakkaita voi olla monilla toimialoilla)

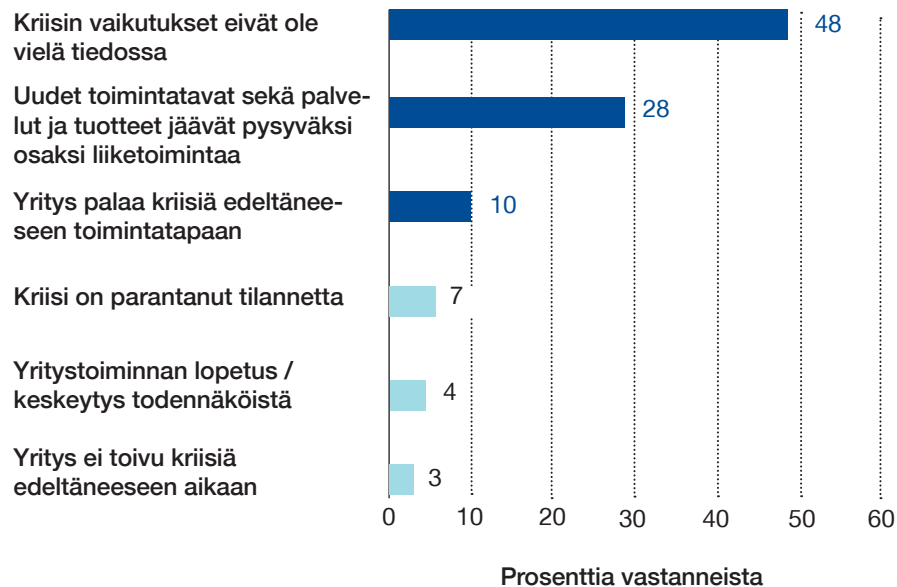

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

Epävarmuus lisääntyi

Yleiset näkymät

Ornamon kyselyyn vastanneiden yrittäjien ja yritysten yleiset näkymät epidemiakriisin johdosta loppuvuonna 2020, prosenttia vastanneista

Lähde: Ornamon työmarkkinakysely 2021

© ORNAMO RY

Vain 50 prosenttia muotoilualan yrittäjistä koki, että yritystoiminta on vakaalla tai melko vakaalla pohjalla.

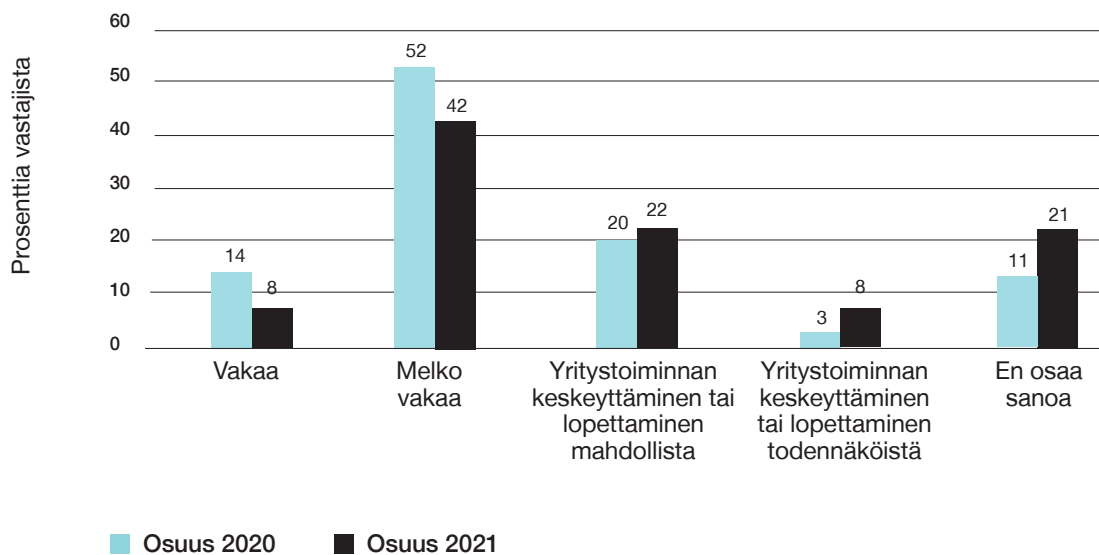
Vuotta aiemmin tätä mieltä oli vielä kaksi kolmasosaa yrittäjistä. Vastaavasti 30 prosenttia ilmoitti, että toiminnan keskeyttäminen tai lopettaminen voi olla mahdollista, kun osuus vuosi sitten oli 23 prosenttia.

Poikkeusvuosi 2020 – näin korona vaikutti

Miltei 50 prosenttia kyselyyn vastanneista arvioi, että kriisin kaikki vaikutukset eivät ole vielä tiedossa. Kuitenkin 28 prosenttia ilmoitti, että kriisin aikana kehitetyt ja käyttöönotetut toimintatavat jäävät pysyvästi käyttöön ja seitsemän prosentin mielestä tilanne on jopa parantunut. Niiden yritysten osuus, jotka eivät toivu kriisiä edeltäneeseen aikaan tai joissa yritystoiminnan lopetus tai keskeyttäminen on mahdollista tai todennäköistä, oli seitsemän prosenttia. Joka kymmenes kertoi palaavansa kriisin jälkeen vanhaan toimintatapaan.

Näkemykset työn varmuudesta

Ornamon kyselyyn vastanneiden yrittäjien näkemys työnsä varmuudesta lähitulevaisuudessa loppuvuonna 2019 ja 2020, prosenttia vastanneista

Lähde: Ornamon työmarkkinatutkimukset 2020 ja 2021

ornamo